

FIȘA DISCIPLINEI

Drept european al afacerilor - maghiara

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Drept
1.3. Departamentul	Departamentul de drept privat
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Drept
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Drept european al afacerilor - maghiara			Codul disciplinei	DLR4128
2.2. Titularul activităților de curs	Asist. dr. Laura Lazăr				
2.3. Titularul activităților de seminar	Asist. dr. Laura Lazăr				
2.4. Anul de studiu	4	2.5. Semestrul	7	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei	Disciplina de specialitate (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					13
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					0
Examinări					2
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul.
4.2. de competențe	Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs cu capacitate de min. 175 de locuri, dotată cu videoproiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală cu capacitate min. de 30 de locuri, dotată cu videoproiector.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP2	Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină			
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)	Autonomie și responsabilitate (Autonomy and responsibility)
CP2	Specialistul în domeniul juridic identifică, recunoaște, descrie, ierarhizează, clasifică regulile de tehnică legislativă aplicabile în procesul elaborării și avizării actelor administrative sau normative de natură administrativă.	Specialistul în domeniul juridic se poate documenta adevat, schița și proiecta avize și alte acte administrative de diferite categorii.	Specialistul în domeniul juridic poate aborda cu profesionalism și responsabilitate, lucrând sub supraveghere, în echipă sau chiar autonom, elaborarea unor avize sau redactarea unor acte administrative conform instrucțiunilor primite sau generând propriile strategii.
CP2	Specialistul în domeniul juridic identifică baze de date și platforme electronice oficiale care gestionează dosare aflate pe rolul instanțelor sau ale unor organe jurisdicționale și pentru realizarea publicității legale adecvat.	Specialistul în domeniul juridic utilizează liber și neasistat bazele de date necesare efectuării sarcinilor de serviciu precum și platformele electronice oficiale care gestionează dosare aflate pe rolul instanțelor.	Specialistul în domeniul juridic manifestă profesionalism în utilizarea unor baze de date cu informații sensibile și denotă o atitudine responsabilă pentru securitatea fizică și digitală a informațiilor.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul identifică și explică fundamentele construcției europene, cadrul juridic al pieței interne și principalele noțiuni juridice cu semnificație autonomă în dreptul Uniunii Europene, precum și raporturile dintre normele unionale și cele naționale; 2. Studentul descrie, diferențiază și analizează regimul juridic al liberei circulații a mărfurilor, incluzând uniunea vamală, interzicerea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent, impozitarea internă discriminatorie, recuperarea sumelor percepute cu încălcarea dreptului Uniunii, restricțiile cantitative și măsurile cu efect echivalent, modalitățile de vânzare, limitele acestei libertăți și monopolurile naționale cu caracter comercial; 3. Studentul explică și analizează statutul cetățeanului Uniunii, libera circulație și dreptul de ședere al cetățenilor UE și al membrilor familiilor acestora, condițiile dobândirii dreptului de ședere permanentă, documentele de ședere, precum și principiile egalității de tratament și nediscriminării; 4. Studentul identifică și explică regimul juridic al libertății de stabilire, al liberei prestări a serviciilor și al liberei circulații a capitalurilor, beneficiarii și limitele acestor libertăți, precum și regulile privind apropierea legislațiilor statelor membre și clauzele de salvagardare; 5. Studentul definește și analizează noțiunea de întreprindere în dreptul Uniunii și explică regulile de concurență aplicabile întreprinderilor, condițiile de aplicare a art. 101 și 102 TFUE, formele principale ale înțelegerilor și practicilor anticoncurențiale, condițiile exceptării, poziția dominantă și principalele forme ale abuzului; 6. Studentul descrie și explică mecanismele de aplicare a regulilor europene de concurență, rolul Comisiei Europene, al autorităților naționale de concurență și al instanțelor naționale, precum și analizează regimul juridic al concentrărilor economice, noțiunea de concentrare, dimensiunea unională și principiile controlului exercitat asupra fuziunilor și achizițiilor; 7. Studentul identifică și explică regulile dreptului Uniunii aplicabile intervențiilor statelor în economie, inclusiv regimul întreprinderilor publice și al întreprinderilor însărcinate cu gestionarea serviciilor de interes economic general, precum și definește și analizează noțiunea de ajutor de stat, condițiile de aplicare a art. 107 TFUE, compatibilitatea ajutoarelor cu piața internă și principalele elemente ale procedurii de control al ajutoarelor de stat.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

1. Studentul identifică și aplică în mod autonom normele și principiile dreptului Uniunii Europene relevante pentru analiza unor situații juridice privind piața internă și dreptul concurenței;
2. Studentul distinge, corelează și compară regulile aplicabile diferitelor libertăți fundamentale ale pieței interne și argumentează alegerea normei juridice relevante într-o situație concretă;
3. Studentul analizează și argumentează raporturile dintre dreptul Uniunii Europene și dreptul național în materia pieței interne și a concurenței și identifică soluțiile juridice care decurg din aplicarea priorității a dreptului Uniunii;
4. Studentul utilizează în mod autonom legislația, jurisprudența, doctrina și bazele de date juridice relevante pentru documentarea, analiza și soluționarea unor probleme de drept european al afacerilor;
5. Studentul formulează și argumentează, individual sau în echipă, soluții pentru situații juridice concrete și redactează, autonom sau sub îndrumare, documente și concluzii juridice privind probleme de piață internă și drept al concurenței.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Aspecte generale privind construcția europeană și piața internă. Evoluția integrării europene. Obiectivele și principiile pieței interne. Competențele Uniunii în domeniul pieței interne. Noțiunea de piață internă și rolul libertăților fundamentale. Raportul dintre integrarea economică și dreptul european al afacerilor; 2. Libera circulație a mărfurilor. Uniunea vamală. Noțiunea de marfă în dreptul Uniunii. Domeniul de aplicare al liberei circulații a mărfurilor. Uniunea vamală. Interzicerea taxelor vamale la import și export și a taxelor cu efect echivalent taxelor vamale; 3. Impozitarea internă și libera circulație a mărfurilor. Interzicerea impozitelor interne discriminatorii sau protecționiste. Delimitarea dintre taxele cu efect echivalent și impozitele interne. Restituirea taxelor și impozitelor percepute cu încălcarea dreptului Uniunii; 4. Restricțiile cantitative și măsurile cu efect echivalent. Interzicerea restricțiilor cantitative la import și export și a măsurilor cu efect echivalent. Noțiunea de măsură cu efect echivalent. Cerințe privind produsele și modalități de vânzare. Dezvoltarea regulilor prin jurisprudența Curții de Justiție; 5. Limitele liberei circulații a mărfurilor. Monopolurile comerciale. Excepțiile prevăzute de tratate și justificările dezvoltate prin jurisprudență. Cerințele imperative de interes general și principiul proporționalității. Monopolurile naționale cu caracter comercial și obligațiile statelor membre; 6. Cetățenia Uniunii și libera circulație a persoanelor. Noțiunea și semnificația cetățeniei Uniunii. Drepturile asociate statutului de cetățean european. Libera circulație a cetățenilor Uniunii și a membrilor familiilor acestora. Egalitatea de	Prelegere și explicație sistematică, conversație euristică, analiză a dispozițiilor tratatelor și a legislației derivate a Uniunii Europene, prezentarea și discutarea jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, exemplificare și dezbateri.	Cursul este predat în limba maghiară, cu utilizarea terminologiei juridice maghiare specifice dreptului Uniunii Europene și corelarea acestuia, atunci când este necesar, cu terminologia juridică oficială în limba română și cu noțiunile autonome consacrate de dreptul Uniunii.

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

tratament și principiul nediscriminării; 7. Dreptul de ședere al cetățenilor Uniunii și al membrilor familiilor acestora. Dreptul de ședere pentru o perioadă de până la trei luni și pentru o perioadă mai mare de trei luni. Dreptul de ședere permanentă. Documentele de ședere. Restrângerea dreptului de intrare și ședere și garanțiile acordate de dreptul Uniunii; 8. Libertatea de stabilire și libera prestare a serviciilor. Beneficiarii libertății de stabilire și ai liberei prestări a serviciilor. Persoanele fizice și societățile. Conținutul și exercitarea acestor libertăți. Recunoașterea calificărilor profesionale. Egalitatea de tratament, restricțiile și justificările admise de dreptul Uniunii; 9. Libera circulație a capitalurilor. Apropierea legislațiilor statelor membre. Domeniul de aplicare al liberei circulații a capitalurilor și plăților. Restricții și derogări. Raporturile cu statele terțe. Armonizarea și apropierea legislațiilor naționale în vederea funcționării pieței interne. Clauzele de salvagardare; 10. Regulile de concurență aplicabile întreprinderilor. Art. 101 TFUE. Obiectivele dreptului european al concurenței. Noțiunea autonomă de întreprindere. Domeniul de aplicare al art. 101 TFUE. Acordurile între întreprinderi, deciziile asociațiilor de întreprinderi și practicile concertate. Restrângerea concurenței prin obiect sau efect. Afectarea comerțului dintre statele membre; 11. Înțelegerile anticoncurențiale și exceptarea acestora. Principalele forme ale comportamentelor anticoncurențiale sancționate de art. 101 alin. (1) TFUE. Acorduri orizontale și verticale. Nulitatea acordurilor anticoncurențiale. Condițiile exceptării prevăzute de art. 101 alin. (3) TFUE. Exceptările pe categorii și principalele orientări ale Comisiei; 12. Abuzul de poziție dominantă. Aplicarea regulilor de concurență. Art. 102 TFUE. Piața relevantă și poziția dominantă. Poziția dominantă individuală și colectivă. Principalele forme ale abuzului. Aplicarea art. 101 și 102 TFUE potrivit Regulamentului (CE) nr. 1/2003. Rolul Comisiei Europene, al autorităților naționale de concurență și al instanțelor naționale; 13. Controlul concentrărilor economice în Uniunea Europeană. Noțiunea de concentrare economică. Fuziuni, achiziționarea controlului și întreprinderile comune. Dimensiunea unională a concentrărilor. Principiile controlului concentrărilor potrivit Regulamentului (CE) nr. 139/2004. Procedura în fața Comisiei Europene și criteriile de apreciere		
---	--	--

a compatibilității concentrărilor cu piața internă; 14. Întreprinderile publice și ajutoarele de stat. Regimul întreprinderilor publice și al întreprinderilor însărcinate cu gestionarea serviciilor de interes economic general. Art. 106 TFUE. Noțiunea și elementele ajutorului de stat potrivit art. 107 TFUE. Ajutoare compatibile cu piața internă. Controlul ajutoarelor de stat și rolul Comisiei Europene. Principalele elemente ale procedurii prevăzute de art. 108 TFUE.		
Bibliografie Bibliografie obligatorie: I. Lazăr, L. Lazăr, Tratat de Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței, C.H. Beck, București, 2025; S. Deleanu, Drept european al afacerilor, ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2021; E. Dienes-Oehm et. al., Az Európai Unió gazdasági joga I. A belső piac és a közös kereskedelem, Ed. ELTE, Budapesta, 2014; J. Dán Judit, K. Gombos, Sz. Kertészné Váradi, Bevezetés az Európai Unió versenyjogába, Ed. JATE Press, Szeged, 2014. Bibliografie facultativă: S. Deleanu, Conceptul de „motive imperative de interes general” în contextul Directivei 2006/123 privind serviciile în cadrul pieței interne, în volumul IN HONOREM Mircea N. Costin, Ed. Hamangiu, București, 2020; S. Deleanu, Aplicarea art. 101 și a art. 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene de către instanțele statelor membre în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1/2003, în volumul IN MEMORIAM Ion Deleanu. Magistrul al metaforei și al ficțiunilor juridice în știința dreptului românesc, Ed. Universul Juridic, București 2024; S. Deleanu, Sintagma situații europene (comunitare) în ambianța prevederilor din dreptul Uniunii Europene consacrate pieței interne, în volumul IN HONOREM Dan Chirică. Între dogmatica dreptului și rațiunea practică, Ed. Hamangiu, București, 2018; S. Deleanu, Noțiunea de practici concertate în cadrul dreptului european al concurenței, Studia Universitatis. Iurisprudentia nr. 4/2017; S. Deleanu, Unele aspecte referitoare la aplicarea Directivei nr. 2004/38 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, Studia Universitatis. Iurisprudentia nr. 4/2015; A. Jones, B. Sufrin, N. Dunne, Jones & Sufrin's EU Competition Law: Text, Cases & Materials, Ed. Oxford University Press, Oxford, 2023; G. Monti, EC Competition Law, Ed. Cambridge University Press, Cambridge, 2012.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Construcția europeană – evoluție. Valorile Uniunii Europene. Obiectivele Uniunii Europene. Izvoarele dreptului Uniunii Europene. Mecanismul reglementat prin dispozițiile art. 267 TFUE; 2. Domeniile de competență ale Uniunii Europene. Principiul priorității dreptului Uniunii Europene. Aspecte privind Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Spețe; 3. Situațiile europene în contextul prevederilor dreptului Uniunii consacrate pieței interne. Domeniul de aplicare al libertăților fundamentale. Situațiile transfrontaliere și delimitarea acestora de situațiile pur interne. Spețe; 4. Interzicerea între statele membre a taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent. Interzicerea impozitelor interne cu caracter discriminatoriu. Delimitarea între taxele cu efect echivalent și impozitele interne. Spețe; 5. Principiul recunoașterii reciproce în domeniul liberei circulații a mărfurilor în cadrul pieței interne. Restricțiile cantitative și măsurile cu efect echivalent. Spețe; 6. Restricțiile cu caracter pecuniar și fără caracter pecuniar între statele membre în domeniul achizițiilor publice. Principiile egalității de tratament, nediscriminării, transparenței și recunoașterii reciproce.	Cazuistică, studiu de caz, rezolvarea și discutarea spețelor, analiza jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, argumentarea și dialogul.	Seminariile se desfășoară în limba maghiară, au caracter aplicativ și urmăresc aprofundarea materiei de curs prin analiza și soluționarea unor spețe relevante din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Spețe; 7. Cerința nediscriminării și respectarea principiului proporționalității în contextul motivelor imperative de interes general și al excepțiilor prevăzute de art. 36 TFUE. Spețe; 8. Aplicarea art. 20 alin. (2) și art. 21 alin. (1) TFUE cetățenilor Uniunii și membrilor familiilor acestora. Cetățenia Uniunii, libera circulație și egalitatea de tratament. Spețe; 9. Directiva 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora. Dreptul de intrare, ședere și ședere permanentă. Spețe; 10. Libertatea de stabilire și libera prestare a serviciilor. Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne. Domeniul de aplicare și condițiile exercitării acestor libertăți. Spețe; 11. Excepțiile prevăzute de TFUE și de legislația secundară în domeniul liberei circulații a persoanelor; libertății de stabilire și liberei prestări a serviciilor. Principiul proporționalității. Spețe; 12. Libera circulație a capitalurilor. Nomenclatorul mișcărilor de capital prevăzut în anexa I la Directiva 88/361/CEE. Restricțiile privind circulația capitalurilor și justificarea acestora. Spețe; 13. Noțiunea de întreprindere potrivit regulilor europene de concurență. Noțiunea de afectare a comerțului dintre statele membre în contextul art. 101 alin. (1) și art. 102 TFUE. Înțelegerile anticoncurențiale și abuzul de poziție dominantă. Controlul concentrărilor economice potrivit Regulamentului (CE) nr. 139/2004. Spețe; 14. Formele de aplicare și control al respectării regulilor de concurență potrivit Regulamentului (CE) nr. 1/2003. Rolul Comisiei Europene, al autorităților naționale de concurență și al instanțelor naționale. Întreprinderile publice și ajutoarele de stat. Art. 106–108 TFUE. Spețe.		
Bibliografie I. Lazăr, L. Lazăr, Tratat de Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței, C.H. Beck, București, 2025S. Deleanu, Drept european al afacerilor, ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2021;S. Deleanu, G. Fabian, C.F. Costaș, B. Ioniță, Curtea de Justiție Europeană. Hotărâri comentate, Ed. Wolters Kluwer, 2007;E. Dienes-Oehm et. al., Az Európai Unió gazdasági joga I. A belső piac és a közös kereskedelem, Ed. ELTE, Budapest, 2014;J. Dán Judit, K. Gombos, Sz. Kertész Váradi, Bevezetés az Európai Unió versenyjogába, Ed. JATE Press, Szeged, 2014.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor, principiilor și regulilor fundamentale privind piața internă și dreptul concurenței;	Examen scris tip grilă, alcătuit din 20 de întrebări, fiecare cu 3 variante de răspuns. Se	100%

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

	identificarea normelor aplicabile; înțelegerea raporturilor dintre dreptul Uniunii și dreptul național; aplicarea cunoștințelor dobândite la situații juridice concrete.	acordă punctaj parțial. Fiecare grilă rezolvată integral corect valorează 0,45 puncte. Se acordă 1 punct din oficiu.	
9.5 Seminar/laborator	Participarea activă la activitățile desfășurate în cadrul seminariilor; implicarea în analiza și rezolvarea spețelor; formularea și argumentarea soluțiilor juridice; contribuția la discuții și dezbateri.	Evaluare continuă a activității de seminar. Pentru participarea activă și implicarea în activitățile desfășurate pe parcursul semestrului se poate acorda maximum 1 punct bonus.	Bonus – maximum 1 punct
9.6 Standard minim de promovare			
Participarea la minimum 75% din activitățile de seminar este obligatorie și constituie condiție pentru prezentarea la examen. Pentru promovarea examenului sunt necesare minimum 9 răspunsuri corecte, corespunzătoare notei 5,05. Activitatea și participarea activă la seminar pot aduce maximum 1 punct bonus, acordat numai după promovarea examenului, fără ca nota finală să poată depăși 10.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

15.09.2026

Asist. dr. Laura Lazăr

Asist. dr. Laura Lazăr

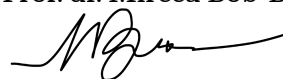
⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data avizării în departament:

23.09.2026

Semnătura directorului de departament

Prof. dr. Mircea Bob-Bocșan

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials 'MB' followed by a horizontal line.